

נרגשת לחברו הוותיק פן יא טון העובד כבר שנה כחשמלאי בתדיראן. פן, הגיע עם רבים מהווייטנאמים הוותיקים, כדי לעזור לחדשים בצעדיהם הראשונים בארץ. ביומיים הראשונים התאכסנו הוותיקים ב"מרכז הקליטה, סיפרו לעולים החדשים על החיים בארץ ושמעו מהם על דרך היסודיים שעברו עד הגיעם לישראל. הסיפורים נשמעו מוכרים.

בוגדים

לגיטו

רונג צ'ונג הכיר את אשתו בכנסיה שבריינג'ון, מקום מיפגש הקהילה בימי הראשון. זה היה לפני 16 שנה. היאן עבדה אז כפקידה במחלקת המס. וונג עסק בייצור סירופ מקנייסוכר ובמכונותיו הסתובב בשווקים, כדי למכור את תוצרתו. החיים היו נפלאים, כך סיפר. כסף לא חסר לבני-הזוג, במשך הזמן נולדו ארבע ה"בנות ושלוש מהן כבר התחילו ללמוד בבית-הספר. עם כיבוש הקומוניסטים השתנו חייהם של בני-הזוג מן הקצה אל הקצה. הקומוניסטים לקחו את מכונותיו של וונג, ורוקנו את ביתו מהרהיטים. ב"בית נשארו רק כמה מזרנים, את ארוחור תיהם בישלה היאן על עצים שהבעירה בחצר. וונג המשיך למכור את הסירופ בעגלה קטנה וקיווה לטוב. אך יום אחד הגיעו חיילים לביתם ודרשו מהם לעזוב תוך 24 שעות ולהצטרף לחבריהם ה"בוגדים" בגיטו הנמצא במרחק חצי יום נסיעה מסייג'ון. לפני שהגיעו הקומוניסטים לוייטנאם החזיק וונג במישרה חלקית בצבא. השמועה הגיעה לאוזני הקומוניסטים והם חיפשו אותו כדי לעצרו. בגיטו התקיימו בני המישפחה ממגות אורז קט"

ידידות מהירה

מתפתחת בין הילדים הווייטים נאמים והעפולתיים. הילדים אינם זקוקים למילים, כדי להתחבר זה עם זה. בתמונה נראה ילד תושב עפולה עילית מציע לחברו הווייטנאמי לשחק בכדור. ביום השבת כבר ערכו ילדי עפולה עילית מישיחק כדורגל עם העורלים החדשים. כמה מהם הזמינו את החברים החדשים לבתיהם.

את האוכל וחיכינו ללילה, כדי לנסות להי"רדם. וונג אינו יודע מדוע בהרו-דווקא בו כדי לצאת לישראל. את ישראל הוא זוכר מהימים שלפני בוא הקומוניסטים. "תמיד היה איכפת לי מה קורה בארץ הזאת. גם אני וגם אשתי מאמינים באל אחד, כל פעם כשפרצה מילחמה במזרח התיכון היינו צמודים לרדיו, כדי לדעת מה קורה. הערצנו את החיילים הישראלים הנלחמים על ארצם ולא ידענו שבקרוב גם אנחנו ניאלץ לחפש לעצמינו מולדת חדשה."

ביום ה-37 לשהייתם על הטונג אן הכי-ריון ברמקול את שמו של וונג ואמרו כי יישלח לישראל. יומיים אחרי כן נפרדו בני המישפחה כשדמעות בעיניהם מ"חבריהם בספינה ויצאו לדרך. הם היו מאד שרים. במטוס לארץ לא ישנו כימעט, הסתכלו דרך החלונות החוצה והקשיבו להסבר הקברניט. אחרי-כך נראה להם הכל כחלום — הנאמים כשדה-התעופה, הריי-יומים האחרונים, הנסיעה למרכז הקליטה עפולה, חלוקתם לדירות בנות שלושה חדרים, מישפחת וונג לא הספיקה לפרוק את הפציה המעטים וכבר הוצפה בעשרות עיתונאים וצלמי טלוויזיה סקרניים. בערב ירדו אל המישרד, שם קיבלו תעודות עזרים, שמיכות ומצעים. תנור וכלי-מיטבח, ומעט עוגות ותפוזים. בערב הראשון נצמדו הוונגים למעקה המירפסת הקטנה.

ביום שבת באו ישעיה פרס (שלישי מימין) ואשתו הווייטנאמית פון קיים לה (שנייה משמאל) לבקר ולעודד את העולים החדשים, איתם בא דוקטור הואה (שני מימין).

חדשים מול ותיקים

נות שקיבלו כל יום ומקצת מים. החיים נעשו קשים מנשוא. וונג נועץ באשתו והם החליטו לברוח. ברשותם היה קצת זהב שהחביאו מפני הקומוניסטים. ידידים סיפרו להם על מתווך העוור להב"ר ריח אנשים אל מחוץ לארץ. וונג התקשר אל האישי ושילם לו בזהב תמורת הזכות לעלות על סירת דיג קטנה. בחפזון אספו בני-הזוג כמה בגדים חמים בעיקר לילדים וקצת אוכל, ועלו על הסירה. אחרי שלוש שעות ימים הגיעו אל האוניה — טונג אן, והיעלו על הסיפון.

מולדת

חדשה

לני הזשים ותשעה ימים ולילות הצ"טופפה מישפחת קיאן בשטח של מטר על 60 סנטימטר על הסיפון העליון של האוניה, כשהם רועדים מקור. את מנות הדייסה היומיות ואת המים נתנו לבנותי-הם. ההורים חיו במשך שבועיים ללא מזון. בלילות ישנו בישיבה במקום שהיה מכוסה קיא כתוצאה מהשפעת תנודות הספינה בסערות. לידם מתו שכן טוב ותינוקת. "הפסקנו לחשוב בכלל", סיפר וונג בעיי"פוט, "חשבנו רק על הרגע שבו נותנים

חלונות ראוה

הם מוקד המשיכה הראשון של הווייטנאמים המסיי-רים בעפולה. אחרי 40 יום על הספינה הם נהנים לטייל בעיר. האם ושלוש הבנות מתעכבות ליד פרפורמריה, האב, ליד מכשירי חשמל.

צעצועים

ומקלות אכילה הביא אייבי נתן לוייטנאמים ביום השבת. הוא גם הדגים לילדים כיצד להשתמש במישחקים.

הסתכלו על הנוף ונשמו את אוויר הארץ החדשה העתידה להוות לגביהם מולדת שנייה. קשה היה להם לישון בלילה, לא ביגלל התרגשות, אלא מפאת הקור שאין הם רגילים בו, כיוצאי ארץ טרופית.

ווייטנאם

נגד ישראל

כשירדו למחרת בבוקר, כדי לנסוע עם חבריהם לבדיקות הרפואיות. נתן קלו הווייטנאמים בקהל סקרנים רב, ש" החל צובא על מבוואות המקום כבר מש" עות הבוקר המוקדמות. התושבים הסתכלו על שכניהם החדשים מי בסקרנות ומי בכעס, היו כמה שהתרי"טו: "לוייטנאמים מסדרים הכל, בתים חדשים, גינה, אפילו סידרו להם את החש" (המשך בעמוד 28)